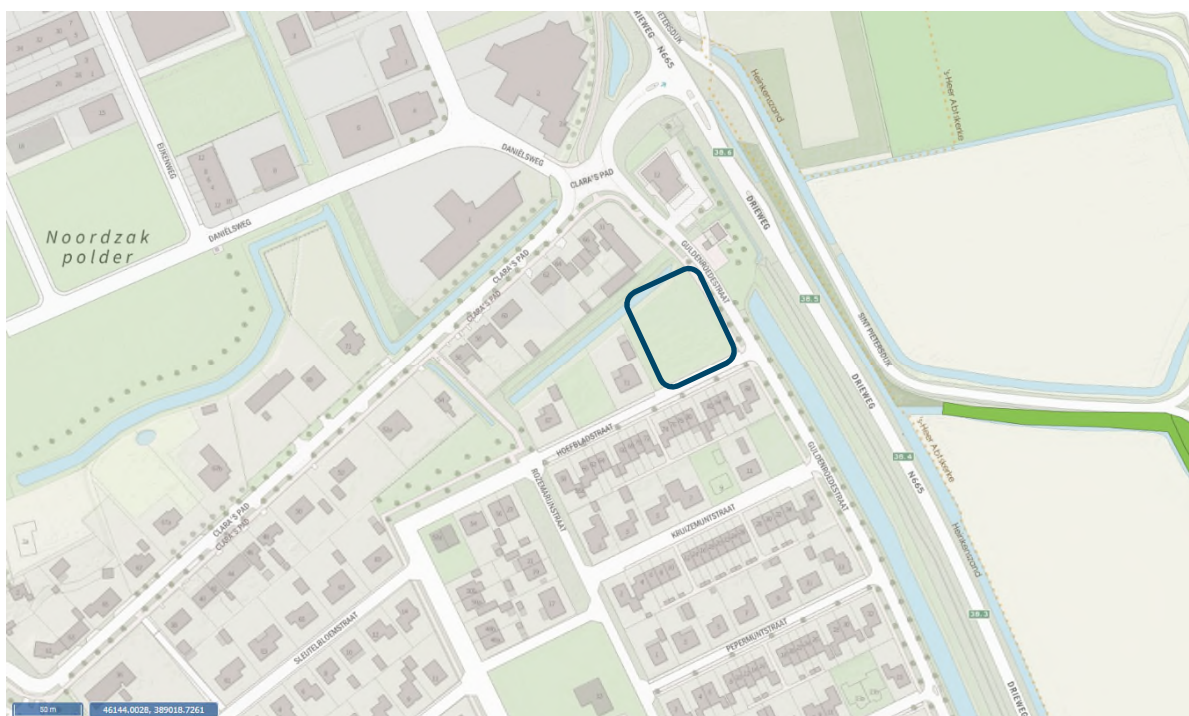

Memo

memonummer	190527-054	
datum	31-10-2019	
aan	Mevr. M. Valk	Gemeente Borsele
van	R.J. Buijs/ S.J.M.P. Halters	Buijs Eco Consult B.V.
project	Nieuwbouwlocatie Brandweer Heinkenszand	
projectnr.	190527	
betreft	Ecologische quickscan Wet natuurbescherming nieuwe Brandweerpost Heinkenszand	

Ecologische veldcontrole (quickscan) nieuwe Brandweerpost

Op 5 september 2019 heeft een terreinbezoek plaatsgevonden op bovengenoemde locatie. De globale locatie van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging is opgenomen in figuur 1.

Figuur 1: planlocatie globaal in blauwe contour (bron ondergrond: kaarten zeeland)

Aanleiding en doel

De opdrachtgever is voornemens om een braakgelegen perceel een nieuwbouwvestiging te creëren in Heinkenszand.

In het kader van het aspect 'ecologie' van deze ruimtelijke ontwikkelingen dient er een quickscan gedaan te worden om te bepalen of er mogelijk negatieve effecten voor aanwezige beschermde plant- en/of diersoorten in de (per 1-1-2017 van kracht geworden) Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling ontstaan en vastleggen of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd en welke voorwaarden hier eventueel voor gelden. Opdrachtgever heeft aan Buijs Eco Consult de opdracht gegeven om in dit kader een quickscan Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming in het plangebied uit te voeren.

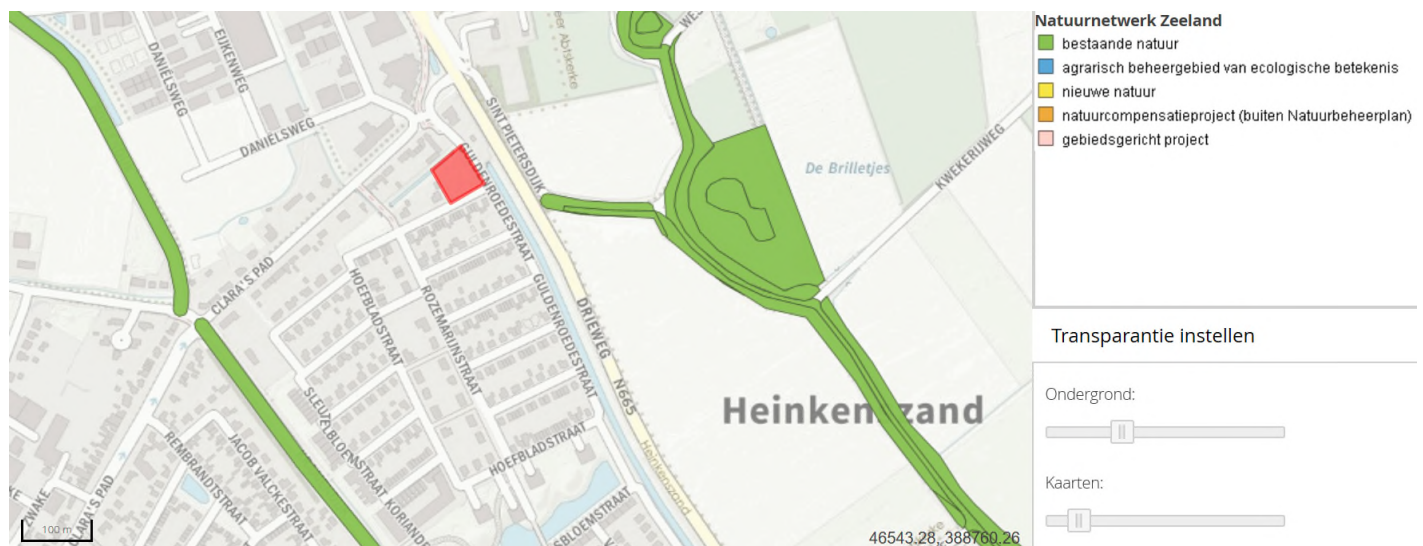
Wettelijk kader

Vanuit de Wet natuurbescherming is bij ruimtelijke ingrepen en niet bestendig beheer de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het werkgebied. Het doel van de Wet natuurbescherming is o.a. het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen en niet bestendig beheer, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Voor een uitgebreide toelichting op de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 1.

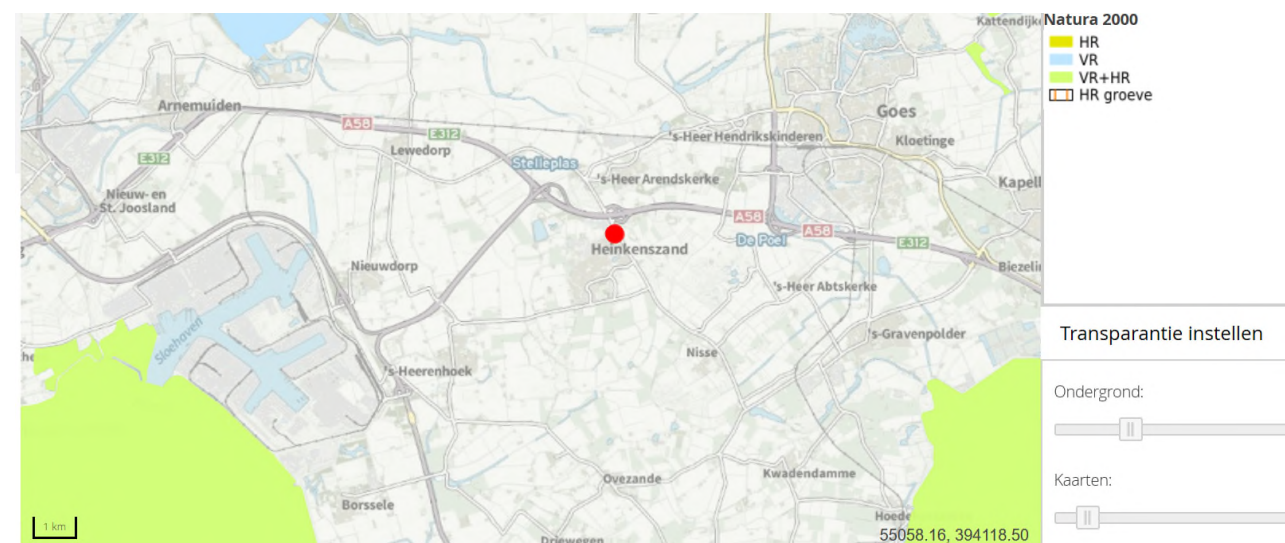
Voor vogels wordt voor niet bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing verleend in het kader van de Wet natuurbescherming. Werkzaamheden zijn hierdoor enkel mogelijk buiten de kwetsbare periode (buiten broedseizoen) of indien geen sprake is van aanwezige vogelnesten.

Bestaande situatie

Het plangebied van ca. 2.000 m² ligt binnen de dorpskern (noordoosten van) Heinkenszand van de gemeente Borsele. Een overzichtsplaatje van het werkgebied is opgenomen in figuren 2 en 3. Hieruit blijkt eveneens dat de planlocatie niet in of nabij Natura 2000 gebied gelegen is (of (deel uit maakt) van NNN gebied).

Figuur 2: Ligging werkgebied in rode contour met in groen NNN gebieden (bron: zeeland.nl)

Figuur 3: Ligging werkgebied in rode contour met in geel en blauw Natura2000 gebied (bron: zeeland.nl)

De locatie is niet gelegen in Natura2000 gebied. In de directe omgeving is geen Natura2000 gebied aanwezig. Het dichtbij zijnde gelegen gebied (Westerschelden & Saeftinghe) ligt op > 3,5 km afstand. Het meest nabij gelegen NNN (Sloekreek) ligt ten zuiden op ruim 80 meter afstand. Aangezien de nieuwbouwlocatie binnen bestaand bebouwd gebied is gelegen (en aan de overzijde van de N665) worden geen indirecte effecten op het NNN gebied verwacht. Aangezien geen sprake is van werkzaamheden op of doorsnijden van NNN is van kwaliteits-, oppervlakteverlies en/of versnippering geen sprake.

Voor de voorgenomen ingrepen geldt dat gezien afstand, de aard en beperkte omvang van de werkzaamheden de werkzaamheden niet van invloed zijn op deze gebieden. Toetsing voor stikstofdepositie is geen onderdeel van deze quickscan. En aangezien de werkzaamheden niet in NNN gebied danwel in Natura 2000 gebied ligt, vindt geen kwaliteitsverlies of versnippering plaats.

Uitvoering veldcontrole

Op 5 september 2019 is door middel van een veldbezoek het plangebied zoals weergegeven in figuur 1 door S.J.M.P. Halters van Buijs Eco Consult (verder BEC) beoordeeld of sprake is van rust en/of verblijfsplaatsen van beschermde soorten volgens de Wet natuurbescherming.

Tevens is een algemene beoordeling gemaakt voor de geschiktheid van het gebied voor overige (niet aangetroffen) beschermde soorten. In onderstaande figuur 4 is een impressie van de uitgevoerde veldinspectie opgenomen.

Figuur 4: impressie plangebied

Conclusie veldbezoek

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de waargenomen en mogelijk te verwachten soorten, hun beschermingsstatus en eventueel noodzakelijk vervolg (onderzoek danwel te nemen mitigerende maatregelen).

Bevindingen	Vogelrichtlijnsoort	Habitatrichtlijnsoort	Overige soorten	Vervolg
Vogels algemeen	Algemene soorten	-	-	Zorgvuldig handelen toepassen
Vogels JBV	Geen jaarrond beschermde nesten in directe omgeving waargenomen	-	-	-
Vleermuizen	-	Mogelijk diffuus verschillende soorten aanwezig. Geen verblijfplaatsen aanwezig, danwel essentieel foerageergebied en/of vliegroutes verwacht	-	Zorgvuldig handelen toepassen, waterpartij wordt vergroot. Hierdoor worden ook diffuse vliegroutes niet aangetast
Zoogdieren overig	-	-	Mogelijk algemene soorten aanwezig (muizen, kleine zoogdieren). Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. Door gebrek aan beschutting én ligging in bebouwde kom van Heinkenszand worden kleine marterachtigen niet aanwezig verwacht .	Zorgvuldig handelen toepassen
Amfibieën en reptielen	-	Verspreid over zak van Zuid Beveland kan rugstreeppad opduiken, maatregelen nemen om aantrekken van soort te voorkomen. In huidige staat perceel (volledig begroeid wordt aanwezigheid niet verwacht, wel kan bij werkzaamheden (zand, verwijderen oevervegetatie etc. de soort relatief snel vanuit de omgeving worden aangetrokken.)	Verder kunnen algemeen voorkomende soorten als pad, etc. voorkomen. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen.	Zorgvuldig handelen toepassen bij werkzaamheden aan water/oeverzone en aantrekking rugstreeppad voorkomen.
Vissen	-	-	Geen beschermde soorten verwacht. Eventueel wel soorten als 3 doornige- en 10-doornige stekelbaars	Zorgvuldig handelen toepassen bij werkzaamheden aan water/oeverzone
Flora	-	-	Geen beschermde flora waargenomen, gezien habitat (grazig begroeiing met klavers en lokaal dubbelkelk) gemaaid met openbaar groen) ook wordt geen beschermde flora verwacht	-
Overige	-	-	-	-

Resume en aanbevelingen

Omdat het plangebied niet nabij Natura 2000 gebieden is gelegen zijn geen effecten op deze gebieden te verwachten (stikstofdepositie is in deze rapportage niet opgenomen). Ditzelfde geldt voor NNN gebieden. Omdat het plangebied niet in NNN gebied is gelegen zijn geen effecten zoals kwaliteitsverlies, versnippering of oppervlakteverlies aan de orde. En omdat tussen het plangebied (op afstand van > 80 m) en het NNN gebied de N665 is gelegen waardoor het NNN gebied afgescheiden van het plangebied ligt zijn ook geen visuele of andere natuurwaarde verminderende effecten aan de orde als gevolg van het planvoornemen.

In en op het plangebied zijn vermoedelijk wel algemene broedvogels, kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën aanwezig. Voor deze laatste twee soortgroepen is bij ruimtelijke ingrepen een provinciale vrijstelling van toepassing. Wel dient het zorgvuldig handelen principe te worden nageleefd. Dit kan door:

- buiten het kwetsbaar broed-/ voortplantingsseizoen (maart t/m juli) te starten met voorbereidingswerkzaamheden zodat deze soorten uit zichzelf het gebied verlaten (terrein ongeschikt maken door vegetatie kot te maken)
- Hierdoor zullen ook de meeste broedvogels het terrein niet aantrekkelijk vinden om te nestelen;
- Bij het groter maken van de waterpartij deze werkzaamheden bij voorkeur uit te voeren buiten het broed-/voortplantingsseizoen (o.a. waterhoen, meerkoet kan bijv. aan de oever een nest maken) of anders voor het seizoen zorgen voor het onaantrekkelijk maken van het plangebied;
- Geen (tijdelijke bouw)verlichting op de watergang te richten;
- Verder is het zeer aan te raden om bij de werkzaamheden bedacht te zijn om aantrekking van rugstreeppad. Deze is in de ruimere omgeving aanwezig en kan worden aangetrokken door (tijdelijk water) en zand (ofwel bouwsituaties). Dit kan door het zandtransport direct toe te passen (geen depot) en voorkomen van tijdelijk water (ondiepe plassen vormen ideaal voortplantingswater).

Literatuur

- Bekker, D.L. & J.B.M Thijssen 2012. Verspreidingsonderzoek, Nederlandse Zoogdieren. VONZ 2011. Rapport 2012.03. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites:

- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zeeland.nl

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- Overige ‘nationaal beschermde’ soorten:
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boomarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermden en beschermde soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.